

از محققان و مترجمان و زیر نظر وی آماده شده است. رشیدالدین نخست به فرمان غازان خان، تألیف تاریخ مغول را آغاز کرد. اما پیش از آنکه تدوین آن به پایان برسد، غازان خان در سال ۷۰۴ ق درگذشت. این تاریخ در دوره جانشین و برادر وی، سلطان محمد اولجایتو به انجام رسید. سپس از سوی اولجایتو مأمور شد تا تاریخ عمومی تألیف کند. او این کار بزرگ را شروع کرد و تألیف جامع‌التواریخ پس از پنجاه سال به پایان رساند. اثر حاضر بخش مربوط به تاریخ اسماعیلیان است که سراسر انباشته از اساطیر و داستان‌های این قوم می‌باشد. این اثر برای نخستین بار است که بر اساس معتبرترین نسخ تصحیح و به زیور طبع آراسته می‌شود.

جامع‌التواریخ (تاریخ اسماعیلیان)، رشیدالدین فضل‌الله همدانی، تصحیح محمد روشن، ۴۰۸ ص، ۱۳۸۷ ش.

آینه میراث، سال ۶، شماره ۲، تابستان ۱۳۸۷ (پیاپی ۴۱).

چهل و یکمین شماره فصلنامه آینه میراث (تابستان ۱۳۸۷ ش) با این مطالب منتشر شد.
سخن مدیر مسئول.

ادبیات: حماسه‌سرایی در ایران پس از حمله مغول تا ظهور صفویان/ منصور رستگار فسایی، بازیینی یک سنت (نقد و بررسی دیدگاه‌های آرزو در حوزه ساختار معنایی)/ مهدی رحیم‌پور، شعله نی‌ریزی و ضرورت تصحیح انتقادی خسرو و شیرین وی/ مختار کمیلی.

تاریخ: مدافعان و ستایشگران حلاج از علمای شیعه: محقق طوسی و علامه طباطبائی/ اکبر ثبوت، اعتقاد

خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی (درگذشته ۷۱۸ ق) طبیب عالم و مورخ دانشمند در سراسر دوره سلطنت غازان‌خان و جانشین او اولجایتو و در ابتدای سلطنت ابوسعید مقام وزارت ایلخان را داشت. او به واسطه علم و مهارتی که در طب داشت به دربار ایلخان راه یافت و در سایه تدبیر و سیاست به مرتبه والایی رسید. او به عنوان مورخی برجسته مقامی ممتاز دارد و تألیفات تاریخی وسیعش به لحاظ وسعت و اعتبار و شیوه علمی اعجاب و تحسین محققان را برانگیخته است.

او آثار متعددی از خود به یادگار گذاشته که بخشی در حوزه تاریخ، شماری در معارف دینی نظیر تفسیر، علوم قرآن و احکام و اندکی در طب و آیین مملکتداری می‌باشد.

در این میان جامع‌التواریخ برجستگی خاصی دارد. البته این اثر تألیف مستقیم خود او نیست، بلکه توسط گروهی

کژارش میراث

دوره دوم، سال سوم، شماره ۲۵ و ۲۶، مهر و آبان ۱۳۸۷

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه عمومی جمعیت
نشر فرهنگ رشت، به کوشش محمد روشن، ۲۵۱ص،
۱۳۸۷ش.

«جمعیت نشر فرهنگ گیلان» به سال ۱۳۰۶ش به پایمردی
محمدعلی تربیت، رییس معارف وقت، بنیان یافت. سپس
با همکاری مردم، پایه کتابخانه جمعیت در سال ۱۳۰۷ش
نهاد و گشایش آن با جشن هزاره فردوسی (۱۳۱۳ش)
همزمان شد.

این دفتر که فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه عمومی
جمعیت نشر فرهنگ رشت است، در دو بخش فراهم آمده
است: بخش نخست شامل نسخه‌های تک‌کتابی فارسی و
عربی است، و بخش دوم به معرفی مجموعه‌های فارسی
و عربی اختصاص یافته است. شیوه تدوین فهرست بر
حسب ترتیب حرفهای الفباست. شماره‌هایی که در پایان
معرفی نسخه‌ها در دو کمان آمده است، شماره دفتر
کتابخانه است تا جوینده به رنج جستجو گرفتار نشود.
نامهای نسخه‌هایی را که در مجموعه‌ها آمده است، و
طبعاً نظم و ترتیبی نداشت، با فهرستی که به پایان کتاب
افزوده شده، مرتب گردیده است. فهرستهای دیگری نیز،
همچون فهرست نام کسان و فهرست شهرها و فرقه‌ها و
مذاهب هم برای بهره‌گیری بیشتر خوانندگان به پایان این
فهرست افزوده شده است.

دینی رشیدالدین فضل‌الله در آئینه رساله‌های او/ هاشم
رجب‌زاده.

زبان‌شناسی: متن‌شناسی گویشهای ایران (۱): دیوان
درویش عباس جزى/ حبیب برجیان.

عرفان و تصوف: تحول اصطلاحات عرفانی/ آیانو
ساساکی

نقد و بررسی: مجالس جهانگیری متنی مهم برای
پژوهش در فرهنگ درباری هندوستان در دوره شکوه/
منصور صفت‌گل، ویرایشی دیگر از شاهنامه/ سجاد
آیدنلو، ارزیابی تاریخی کتاب عیون‌الأخبار ابن قتیبه
دینوری/ غلامرضا جمشیدنژاد اول، بررسی کتاب
سیف‌الامه و نقدی بر چاپ آن/ حامد ناجی اصفهانی،
تحفة السلاطین محمدبن جابر انصاری (سده ۱۱ق)/
منوچهر پزیشک، دستورالکاتب فی تعیین المراتب/
علی‌اکبر احمدی دارانی، اکرم هراتیان، نگاهی به دیوان
امیر پازواری/ محمد داوودی درزی کلایی.

رسائل: رساله عصمتیه/ جویا جهانبخش، مناظره سرو
و آب/ سید محمدرضا ابن‌الرسول، نصاب انگلیسی فرهاد
میرزا معتمدالدوله/ بهروز محمودی بختیاری، رساله‌ای
در باب معیت خداوند با بندگان از نظر جلال‌الدین دوانی
و غیاث‌الدین دشتکی/ سحر کاوندی، محسن جاهد،
ساقی‌نامه حیاتی گیلانی/ یوسف اسماعیل‌زاده.

اسناد: فرمان کلانتری نایین/ سعید خودداری نائینی.
در آستانه تحقیق: معرفی سندی چاپ نشده از
دوران قاجار: سفرنامه دوم نجم‌الدوله به خوزستان/
احمد کتابی، رموز حمزه یا امیر حمزه صاحبقران/ علیرضا
ذکاوتی قراگزلو، محمدرضا جدیدالاسلام و کتاب منقول
الرضائی/ طاهره عظیم‌زاده.

مقالات متن‌پژوهی در نشریات، خلاصه مقالات
به عربی و خلاصه مقالات به انگلیسی پایان‌بخش این
فصلنامه است.